

7. — Да уреди въпроса за съобщенията между Германия и Полша, ако тъ сами не могатъ да се спогодятъ;

8. — Да уреди въпроса за обществените осигуровки на населението въ областите, които се взеха отъ Германия и се предадоха на други държави;

9. — Да се грижи за защитата на народностните малцинства, главно за австро-унгарците, унгарците и българите и редъ други още въпроси, възникнали следъ сключването на договорите за миръ.

Уставът на Обществото на Народите се състои отъ 26 члена.

V.—*Юридическата същност на Обществото на Народите.* — а. *Обществото на Народите*, като съюзъ на държави. Обществото на Народите не е нѣкоя свърхъ държава, която да обединява всички народи на земното кълбо въ единъ политически организъмъ. То нѣма нито територия, нито власть. То влиза въ отношение съ народа само чрезъ тѣхните правителства, установени съобразно вътрешните закони въ всѣки отъ тѣхъ.

Обществото на Народите е само единъ съюзъ между държавите, въ основата на който лежи международното съглашение. Този съюзъ е доброволенъ, спонтаненъ, при пълна свобода на инициатива отъ страна на образуващите го държави. Той изникна отъ междудържавния съюзъ, образуванъ още преди и презъ течение на войната отъ и изъ средата на воюващите на страната на Четвъртото Съглашение държави, като къмъ тия държави презъ време на сключването на договорите за миръ се присъединиха и 13 неутрални държави.

Въ основата на Обществото на Народите, за разлика отъ другите междудържавни съюзи е поставено *откритото съглашение*. То е така пригодено, че въ него да втѣзатъ всички държави на земното кълбо. Доброволното излизане отъ него пъкъ е съпроводено съ едно предупреждение две години порано, съ цель междудържавния съюзъ да биде постояненъ.¹⁾

Субекти на Обществото на Народите сѫ независимите държави. Тѣ се съюзватъ, за да разрѣшаватъ задачи, които сами по-отдѣлно или въ частични съюзи не могатъ да разрешатъ. Така, чрезъ Обществото на Народите държавите минаватъ отъ защита изключително на своите егоистически интереси, къмъ положителното правотворчество, т. е., къмъ защита на общите интереси.

Съ огледъ на това положителното правотворчество Обществото на Народите е снабдено и съ съответни органи: Събрание, Съветъ и Секретариатъ.

Съ други думи, Обществото на Народите е единъ съюзъ между държавите, съ цель да защити териториална цѣлостъ и безопасността на неговите членове, за подпържане на мира, открыти международни сношения, основани върху справедливостта, честта и постановленията на международното право, а сѫщо и за разрешението на редъ задачи, които ще произтичатъ отъ нуждите на неговото развитие.

Обществото на Народите като съюзъ между държави се отличава до известна степень отъ съществуващи до сега съюзи — Германия, Швейцария и Съединените щати. При последните войната е абсолютно запретена между образуващите ги държави. При Обществото на Народите, войната сѫщо е запретена, но не е изключена. Освенъ това, при по-ранните съюзи известни държавни функции сѫ отнети отъ съставните държави и пренесени върху централната власт на съюза. При Обществото на Народите, образуващите го държави оставатъ напълно самостоятелни.

Но, Обществото на Народите, като съюзъ между държавите, коренно се отличава отъ международните административни съюзи, като телеграфопощенския, тъй като тѣ иматъ строго опредѣлена цель. То има общи характеръ, тъй като обхваща всички отношения между държавите, които съставляватъ международното право. Крайната цель на Обществото на Народите е да обхване всестранно външния животъ на държавите.

б.-*Обществото на Народите и суверенитета на образуващите го държави.*²⁾ Обществото на Народите, не образувайки свърхъ-държави, запазва пълния суверенитетъ на своите членове по отношение на тѣхния вътрешенъ и външенъ животъ. Но, това не изключва и известни ограничения, доколкото е нужно да се осъществява задачата на самото Общество. Но, тия ограничения сѫ гъвки, подвижни, така че да бѫдатъ приспособени къмъ реалните отношения, въ които се намира всѣка държава, съ огледъ да се постигне новия правопорядъкъ. Отъ тая гледна точка развитието и израстването на Обществото на Народите означава постоянно ограничение на външния животъ на членовете му, до като най-после тѣхния суверенитетъ напълно се слѣе съ неговия.

¹⁾ Гл. Циммерманъ М. А. — Очерки Новаго Международнаго Права — Прага 1924 — стр. 124.

²⁾ Op. Cit. стр. 188 и след.